

Steven F. Udvar-Hazy Center

Čtenáři Střelecké revue se mohli v č. 1/2011 seznámit s Národním leteckým a kosmickým muzeem v centru Washingtonu. Vzhledem k jeho omezené kapacitě bylo nutné získat další prostory pro restaurování strojů. Potřebnou plochu se podařilo v 90. letech zajistit v Chantilly nedaleko od Dullesova mezinárodního letiště ve Washingtonu.

Fakticky tak vzniklo nové letecké muzeum otevřené v roce 2003 a pojmenované The National Air and Space Museum Steven F. Udvar-Hazy Center po svém největším sponzorovi, kterým byl multimilionář Istvan Ferencz Udvar-Házy, narozený v roce 1956 v Maďarsku. Provoz muzea zajišťuje Smithsonian Institution. Zvolené sídlo zajišťuje do budoucna možnost dalšího rozvoje a navíc je relativně snadno dostupné.

LETADLA

Moderní muzeum ukrývá naprosté skvosty a unikáty vojenských i civilních letadel a kosmické techniky. Mezi nejvýznamnějšími exponáty lze jmenovat německý proudový bombardovací letoun Arado Ar 234 Blitz, dvoumotorový těžký stíhací letoun Dornier Do 335 Pfail a jeden ze tří zachovalých kusů nekonvenčního raketového přepadového letounu Bachem Ba 349 Natter. Netradiční je i německý vírník Focke Achgelis Fa 330 Bachstelze sloužící na některých německých ponorkách typu IX D-2, nasazených v Indickém oceánu v letech 1943–1945.

Návštěvníky obsypán bývá i britsko-francouzský dopravní Concorde nebo americký dopravní letoun Boeing 307 Stratoliner ze 30. let vybavený přetlakovou kabinou. Mezi unikáty lze zařadit závodní letoun Grumman G-22 Gulfhawk

◀ Koš japonského zápalného balonu (japonsky fúsen bakudan) z operace Motýlí křídla z let 1944-1945

◀ Válku v Pacifiku reprezentují například letouny Grumman F6F Hellcat, Lockheed P-38 Lightning a Boeing B-29 Superfortress v imatrikulaci letounu plukovníka P. Tibetse, který svrhl atomovou pumu na Hirošimu

odvozený od palubní stíhačky F3F nebo tzv. parazitní stíhací letoun Curtiss F9C Sparrowhawk pro americkou vzducholod' ZRS-5 Macon. K vidění jsou i některé díly legendární vzducholodi Hindenburg. Mezi nejnovější exponáty patří druhý prototyp vyvíjené stíhačky XF-35.

Japonský přístup k životu za druhé světové války pak ukazuje raketový sebevražedný letounek Yokosuka MXY7 Oka, pro který Američané zavedli kódové označení Baka, což lze překládat jako blázen. Naprosto unikátní je letoun Aiči M6A1 Seiran, který měl být použit pro bombardování zdymadel Panamského průplavu, čemuž naštěstí zabránila kapitulace Japonska. Tři elegantní skládací plovákové letouny s rychlostí 475 km/h měla dopravovat do místa úderu obří ponorka.

Jako zajímavou kuriozitu lze uvést japonské pokusy o bombardování západního pobřeží USA z papírových balonů Fu-Go (též fúsen bakudan) hnaných větrem, a to s cílem vyvolání lesních požárů.

Podle dostupných informací bylo od 3. listopadu 1944 vypuštěno na 9000 balonů, z nichž 285 bylo nalezeno v USA. Počet nálezů je pouze orientační, neboť armáda ve snaze zabránit Japoncům získávat informace o dopadech cenzurovala zprávy. Útoky si vyžádaly životy jedné ženy a pěti dětí, které jeden z balonů 5. března 1945 našly a přivedly jej k výbuchu. Vzhledem k japonskému vývoji bakteriologických zbraní se ale hypoteticky mohlo jednat o značnou hrozbu.

Mezi exponáty, které se vážou k raketové nebo kosmické technice, vyniká i německá řízená střela Fritz X (Ruhrstahl X-1) o hmotnosti 1570 kg. Ta byla použita například v září 1943 k potopení italské bitevní lodi Roma a těžkému poškození bitevní lodi Italia. Zajímavý je americký prototyp rakety z programu hvězdných válek pro sestřelování sovětských satelitů. Vystaven je i karanténní modul pro výpravy měsíčních letů Apollo a jeden velitelský modul této